

JAHDIN TAHDISSA

Miljoonien eurojen mahdollisuudet juoksentelevat riistana suomalaismetsissä.

TEKSTI & KUVAT *Hia Sjöblom*

Tämän päivän kiireinen ihminen kaipaa irtiottoa. Kännykät kiinni ja ajomieheksi, käyttämään tai ase kädessä passipaikalle. Luontoelämyksiä, erämaita, riistalinnun tuoksua, nuotiohetkiä. Näitä ja onnistumisen kokemuksia voi hankkia vaikka kaupallisilla metsästysretkillä.

Suomessa on yli 300 000 metsästyskorttillaista. Naisten osuus kasvaa tasaiseen tahtiin. Metsästysretket ja luontoelämykset houkuttelevat myös ulkomaisia kävijöitä. Metsästysmatkailu tuo toimeentuloa maaseudun yrittäjille.

Jyväskylän ammattikorkeakoulun liiketoimintayksikössä on selvitetty metsästyksen tuotteistamisen mahdollisuuksia. Mukana kokonaisuudessa ovat ainakin maanomistajat, palvelutuottajat ja metsästysseurat. Jokaisen pitäisi saada osuutensa, eikä kenenkään pitäisi menettää.

- Riistatalous voisi olla valtakunnallisesti merkittävä tulonlähde, projektipäällikkö **Tommi Häyrynen** sanoo. Hän huomauttaa, että pelkästään Keski-Suomen metsästettävän 2500 hirven kannan arvoksi on laskettu 15 miljoonaa euroa.

Riistakeskuksen **Mikael Wikström** heittää vielä hurjempia lukuja pöytään ja sanoo, että Suomessa vuosittain kaadettujen hirvieläinten lihojen arvo on jo nyt noin 37 miljoonaa euroa.

Nämä eurot eivät näy missään. Lihat katoavat metsästäjien ja maanomistajien pakkastimiin. Ne eivät päädy myyntiin. Miksi eurot eivät kierrä?

Jos kiertoa onnistutaan rakentamaan, hyötyvät ainakin maanomistajat, metsästäjät ja kuluttajat. Samalla kasvaa riistan- ja luonnonhoidon tarve.

- Olemme riistalihan tuojia, kun sijaintimme ja metsiemme takia voisimme olla viejiä, Wikström toteaa.

YRITYSTÄ ON. Metsästysmatkailua kehitellään.

- Pakkasmittari näytti miinus 46. Hongkongista tullut matkaaja lumoutui taivasta valaisevista revontulista ja erämaan hiljaisuudesta. Utsjoella arktisuus on arkea, mut-

Suomessa on erämaita, puhdasta luontoa ja metsää. Jahtiväki tarvitsee kuljetuksia, majoitusta, ruokaa ja viihdettä. Tuotteistaminen vaatii panostusta ja yhteistyötä. Riistakantoja on hoidettava. Mitä isommat riistakannat, sitä enemmän kalastus- ja metsästyslupia voidaan myydä. Mitä enemmän lupia, sitä enemmän metsästäjiä, jotka tuovat euroja myös syrjäseuduille.



1. 2.

3.



4.



ta monelle muulle Maapallon asukkaalle se on uskomatonta eksotiikkaa, rajavartioloitoksella pitkän uran tehnyt utsjokelainen **Aarre Mattila** sanoo.

Hän pyrkii yhtiökumppaninsa **Johannes Vallivaaran** kanssa luomaan työpaikkoja kotikuntaansa. Luonto- ja elämysmatkoja sekä riekonmetsästystä myydään pitkin Eurooppaa. Kaukaisimmat kiinnostuneet ovat tulleet Aasiasta.

- Brändäämme Utsjokea ja samalla koko arktista aluetta. Teemme yhteistyötä paikallisten yrittäjien ja norjalaisten kumppaneiden kanssa. Syksy on riekonmetsästyksen aikaa.

Samalla pidetään huolta riistakannasta ja luonnosta, jotta seuraavatkin sukupolvet voisivat nauttia arktisista elämyksistä. Saaliskin on tärkeä, mutta elämys pysyy pisimpään mielessä.

Metsästysaikaan panostetaan kaikki, mikä irti saadaan. Loppuvuottakaan ei laiskotella. Tuotteita kehitetään ja verkostoja rakennetaan. Homman pitäisi pyöriä kaikkina vuodenaikoina. Tarjontaa on pimeimpäänkin kaamosaikaan. Riekonmetsästyksen ja kalastuksen välissä on pitkä pilkkikausi tunturijärville.

Mattila sanoo, että kukaan ei pärjää arktisella alueella yksin. Tarvitaan syvää luottamusta ja yhteistyötä. Eikä yhden tukijalan varassa voi seistä.

KUMPPANEITA TARVITAAN hyvän bisneksen pyörittämiseen, vakuuttaa myös espoolaisen Finn hunting Oy:n toinen perustaja **Toni Hirvonen**. Hirvonen vie metsästäjiä Suomesta ulkomaille jahteihin ja tuo muualta maailmasta metsästäjiä kokemaan suomalaisen eränkävyn ihmeellisyyksiä.

Yhteistyö Tundrasafarin kanssa sujuu juuri näillä sävelillä. Finn hunting hankkii asiakkaita Utsjoelle ja safari hoitaa käytännön toteutuksen.

Riistanhoitajana Saksassa töissä ollut Hirvonen pursuaa ideoita. Takana on järjestettyjä kyyhkyjahteja Tuusulassa ja jahtimatkoja eri puolille maailmaa.

- Mottomme on ”kasva tai kuole”, Hirvonen nauraa ja sanoo, että koko ajan on keksittävä uusia vetonauvoja, etsittävä tuoreita ratkaisuja.

Repassa on vahvana tietoisuus siitä, että riistakannoista on pidettävä huolta, maanomistajat ja muut yhteistyökumppanit tyytyväisinä. Erehdyksiin ei ole varaa. Homman on sujuttava vastuullisesti ympäristön ehdoilla, asiakkaiden ja paikallisten asukkaiden eduksi.

Finn hunting järjestää jahdit. Metsästyksessä poikii eurovirtoja paikallisille kuljetus-, majoitus-, ruokailu- ja ohjelmapalveluyrittäjille. Muualta Suomeen tuleva metsästäjä innostuu nokipannukahvitelusta ja rekiajeluista.

- Metsästysmatkailu ei ole laiskan miehen hommaa. Jahtien välillä kierretään metsästysalueita ruokkimassa riistaa ja katsomassa, että kaikki on kunnossa.

SAISINPA PALKATTUA edes yhden työntekijän, ruoveteläinen metsästyksen ja maatalousyrittäjä **Juha Kuukka** huokaa. Takana on kiireinen ja työntäyteinen syyskausi.

- Yhtaikkaa piti vahtia kuivuria, ajaa

puimuria, järjestää ja vetää peltopyy- ja fasaanijahteja.

Kuukka pyörittää parinsadan hehtaarin Kulmalan tilaa yhdessä vaimonsa **Iidan** kanssa. Työt kasaantuvat ja säät rytmittävät niiden tekemistä. Kuukat kasvattavat myös fasaaneja ja peltopyitä. Metsästysasiakkaat ovat enimmäkseen suomalaisyrityksiä.

- Asiakkaita on onneksi riittänyt taloustilanteesta huolimatta, Kuukka sanoo ja toteaa olevansa ”varovaisen tyytyväinen”. Hän laskeskelee, että tilan tuloista lähes puolet tulee jo metsästyksestä.

- Metsästysmatkailu aloitettiin tilalla kaivamalla kosteikko. Sorsat löysivät sen heti ja ensimmäinen jahti myytiin seitsemän vuotta sitten.

- Onneksi läheltä löytyi majoituspalveluja tarjoava yrittäjä. Jahtikausi alkaa, kun kesävieraat ovat lähteneet, joten kuvio täydentyi hänenkin osaltaan sopivasti. Käytämme myös paljon paikallisia kuljetuspalveluja.

RIISTAN RUOKINTA on **Sebastian Sohlbergin** sydämen asia. Nyt se on

1. Finn huntingin Toni Hirvonen hakee kasvua suomalaisen metsästysmatkailuun. Hän muistuttaa, että muualta maailmasta tulevat jahtivieraat odottavat erämaisia elämyksiä, mutta myös tasokasta palvelutarjontaa.

2. Metsästysmatkailu on merkittävä tukijalka ruoveteläisellä Kulmalan tilalla, missä kasvatetaan peltopyitä ja fasaaneja sekä järjestetään niiden metsästystä. Siksi Juha Kuukka pitää huolen siitä, että tilan kaikki muikin toiminta on riistaystävällistä. Riistalla on ruokaa ja metsästäjillä metsästettävää.

3. -Arktisten alueiden luonto on maailman puhtainta, eikä yhden tukijalan varassa tänä päivänä kannata seistä, Tundrasafarin toimitusjohtaja ja pääopas Aarre Mattila vakuuttaa. Metsästysmatkoilla on usein seuralaisena Debbi-koira. Kuva Johannes Vallivaara.

4. Kylvetetyt riistapelot ja säännöllinen riistan ruokinta houkuttelevat riistan mieluummin metsästäjän tähtäimeen kuin vaikka istutettujen taimikoiden latvuksia napsimaan. Sebastian Sohlberg vetoaa vastuullisuuteen ja sanoo, että riistaa on ruokittava myös jahtikauden ulkopuolella.

myös kukkaron asia. Se on osa hänen viestiään ympäristölle. Innokas metsästäjä haluaa näyttää, että riistanhoidolla voidaan varmistaa saaliin riittävyys. Mutta sillä voidaan myös ohjailta riistan liikkeitä, houkutellessa se pois liikenneväylien varsilta ja ruokaa tuottavilta pelloilta.

- Vastuullisella metsästyksellä haluamme kertoa, ettei metsästyksessä vaaranna muuta metsässä liikkumista. Sienestäminen ja marjastus onnistuu myös metsästyksenaikana.

Ruokintakin on osa bisnestä. Sohlbergin tilan yrityskokonaisuuteen maa- ja metsätalouden sekä konefirman lisäksi kuuluu nyt Riistasiemen Oy. Markus Weissenberg on tyytyväinen löydettyään hyvän jatkajan kehittämälleen yritykselle, joka tuo, pakkaa ja myy riistapeltoasieminiä.

Sohlbergin Malmgård Sjundea on juuri saanut arvostetun eurooppalaisen Wildlife Estates -tunnuksen. Tunnuksen saaneita riistatiloja on Suomessa kaikkiaan nyt kymmenen. Tunnus kertoo siitä, että tila on mukana turvaamassa lajien runsautta.●

Metsästysmatkailijat tarvitsevat kuljetuksia, ruokaa, majoitusta, ohjelmapalveluja. Terveellisen riistalihan arvostus kasvaa, mutta silti vain kaksi prosenttia kaadettujen suomalais-hirvien lihasta päätyy myyntiin.



Metsästysmatkailu edellyttää hyvää riistanhoitoa

1. **Finn hunting Oy**
Erä- ja metsästysmatkailuyritys, joka tarjoaa elämyksiä ja metsästysmatkoja sekä kotimaassa että ulkomailla. Metsästyksen ja riistanhoitoon uppoutuneiden perustajien periaatteisiin kuuluu, että oheispalvelut ovat aina paikallisia. www.finnhunting.fi

2. **Riistasiemen Oy**
Riistapeltojen siementen maahantuonti- ja tukkuliike, joka on toiminut jo yli 30 vuotta. Vanhan firman uusi omistaja Sebastian Sohlberg pyörittää toimintaa Siuntiossa sijaitsevalla Malmgård Sjundea -tilallaan. Siemenpakkaamo jatkaa Turussa. www.malmgardsjundea.fi, www.riistasiemen.fi

3. **Kulmalan Tila**
Juha ja Iida Kuukka pyörittävät maatilaa Ruovedellä. Siellä eletään maa-, metsä- ja metsästyksellisesti. Lintujahtimatkoja myydään yrityksille ja yksittäisasiakkaille. Tilan tulovirroista puolet tulee metsästysmatkailusta.

4. **Tundrasafari Oy**
Tarjoaa arktisen alueen elämyksiä. Tarjottimella ovat elämykset ja pohjoisen luonnon haasteet, kalastusta, riekkojahtia, revontulia ja valokuvafareita. Yhteistyötä tehdään myös valtakunnan rajojen yli etenkin Norjan kanssa. www.tundrasafari.com/